

De Groninger Slenk

Toen ik in de zomer van 1959 mijn vriend Jan Hermann Wieking in Bentheim, dichtbij de Hollandse grens, bezocht, was ik verrast, naast zijn Brünner kroppers ook Groninger slenken te zien. Dit oude tuimelaarsras, dat jarenlang - ook in Holland - haast uitgestorven leek, heeft ondertussen zijn dode punt overwonnen. Het aantal liefhebbers groeit in Holland langzaam maar zeker van jaar tot jaar, en er is geen beduidende tentoonstelling waar men deze interessante duif niet aan zou kunnen treffen.

Bij ons in Duitsland is het nog zo goed als onbekend, en slechts zelden is iemand bereid om over de Groninger slenk te schrijven. Wat mijn vriend Wieking vertelde, lijkt mij echter interessant genoeg om alle duivenliefhebbers mee te delen, zodat het ras niet in vergetelheid geraakt.

Kort na de oorlog - zo begint mijn vriend uit Bentheim - heb ik mij om adressen van fokkers van Groninger slenken bekommerd. Ik vernam echter, dat dit ras niet meer zou bestaan en uitgestorven was. Ook in Holland zou het niet meer te vinden zijn. Dat bevestigden mij bekende Hollandse fokkers en keurmeesters. Slechts enkele fanatieke vrienden van de slenk hebben hier en daar op boerderijen enkele duiven ontdekt, die de oorlog hebben overleefd. Met deze dieren begonnen zij de fok weer op te bouwen.

Ook bij mij ging het zo! Ik had toen - 1950-1951 - uit Holland dieren gekregen, die tien jaar en ouder waren. Ik had de grootste moeite om hier nafok uit te krijgen. Daar de slenk in onze familie al vier generaties wordt gefokt, gaven wij echter niet op, voordat wij weer een stam hadden opgebouwd. Mijn vader heeft geen slecht woord over de slenken. Het is zelden het geval, dat een ras vier generaties lang in dezelfde familie wordt gefokt, dus telkens van vader op zoon wordt

doorgegeven. Daardoor zijn wij helemaal vergroeid met de slenken.

In Duitsland resp. hier in onze streek, vlak bij de Hollandse grens, heetten zij 'Hollandse slenken', in Holland worden ze 'Groninger slenken' genoemd. Het betreft een oeroud ras, aan wiens wieg tuimelaars en misschien ook pauwstaarten hebben gestaan. De aangezette, brede en hoog gedragen brost met de sterk naar achter gedragen, lange en (in opwinding) sidderende hals herinnert aan de pauwstaart. Bij een sterk afvallende rug moet tussen hals en rug een rechte hoek ontstaan. De staart is licht gespreid, en de vleugels rusten op de kanten van de staart. Het oog heeft een eigenaardig vurige uitstraling: De kleur om de pupil is eerst zuiver wit, gaat dan naar de rand toe over in oranjekleuring (bedoeld wordt roodachtig). De oogrand is smal en voegt zich naar de kleur van het gevederte. Benen en tenen zijn onbevederd.

Daar de slenk bij ons praktisch onbekend is, wordt ze steeds met de holle kropper verward. maar ze heeft slechts in zoverre iets met de holle te doen, dat de slenk bij het ontstaan van dit ras voor een groot deel aan de wieg ervan heeft gestaan. Wanneer men oude foto's van de holle bekijkt, zien men dit feit, en men zou kunnen menen, dat het zich hierbij om goed blazende slenken gaat. De moderne holle kropper is eigenlijk nog niet zo oud! Een goede slenk toont echter geen blazen van de krop; want ze is geen kropper, maar een tuimelaar.

Interessant is de wijze van vliegen van de slenken. Ze slaan, net als een Rijnlandse ringslager, de slagpennen boven en onder het lichaam tegen elkaar, zodat een luid, tot in de verte klappen te horen is. Vandaar dat ze door de oudere mensen hier in het Duits-Hollands grensgebied 'klapperduwen' worden genoemd. Bij overmatige vliegers komt het in de loop van de zomer voor, dat deze hun pennen geheel kapotslaan.

Vaak blijft dan slechts de kiel over. Het klappen met de vleugels schijnt de dieren genoeg te bereiden; want vaak kan men observeren, dat ze op de nok van het dak zitten en de vleugels boven het lichaam samenslaan. Ook dan is tot in de verte het 'klapklap' te horen.

De hoofdkleuren zijn rood, geel, roodbleek en geelbleek. Na de laatste oorlog werden in Holland af en toe roodsparren, geelsparren en witte slenken getoond. De duiven hebben in alle kleuren steeds een witte staart, witte slagpennen en witte borst, buik en rug. Wij hebben in de loop der jaren vastgesteld, dat men geen gele en geelbleke dieren kan laten paren, daar hieruit tot 99 % blinde jongen vallen. Men moet dus steeds rood met geel of roodbleek met geelbleek of andersom laten paren.

Voor de laatste wereldoorlog hield zich professor Harms van de Natuurwetenschappelijke Faculteit van de Universiteit in Göppingen bezig met deze semiletale factor. Hij heeft destijds meermaals dode dieren (oude en jonge) alsook eieren van ons gekregen. Jammer genoeg kwam de oorlog ertussen en naderhand heb ik hierover niets meer in ervaring kunnen brengen.

Ik meen, dat een ieder met deze beschrijving een beeld van de Groninger slenken en hun fok kan vormen. Fokker Wieking verzekerde mij, dat de fok 'interessanter is als bij geen ander ras'. Hij kan dat beweren, daar hij in de loop der jaren meerdere rassen heeft gefokt.

JOSEF FISCHER